

Het Englandspiel mei 2018

Het *Englandspiel* is nog steeds een van de grote mysteries uit de Tweede Wereldoorlog..

Hoe is het mogelijk geweest dat de Britten zich zo lang - maart 1942 tot april 1944 - door de Duitsers



lieten 'beetnemen'? Waarom negeerden ze de vele signalen dat er met hun acties in bezet Nederland iets niet pluis was? En: was het wel een *Englandspiel* of toch eerder een '*Germany game*'? Tientallen Nederlandse agenten getraind door de Britse Special Operations Executive (SOE) werden door de Britse luchtmacht boven Nederlands grondgebied gedropt om steun te geven aan het Nederlandse verzet tegen de Duitse bezetter. Vanaf mei 1942 werden al deze agenten meteen bij hun landing door de Duitsers opgevangen en gearresteerd, en de afgeworpen zenders werden door Duitse

marconisten 'teruggespeeld'. In Londen bleef het Duitse spel tot ver in 1943 onopgemerkt. In de

overtuiging dat in Nederland met succes gewerkt werd aan de opbouw van een ondergronds leger volgens het zogenaamde Plan voor Holland, ging Londen door met het sturen van nieuwe agenten en materiaal naar Duitse 'receptiecomités', gearrangeerd over de geïnfilterde radiolijnen. De Duitsers van hun kant speelden het spel bekwaam mee; een groot Duits succes dus, zo lijkt het. De gangbare visie, is dat de Duitsers slim gebruikmaakten van fouten en

slordigheden aan Britse en Nederlandse kant. Zo sloegen de Britten geen acht op het ontbreken van de afgesproken beveiligingscodes in de telegrammen die de Duitsers in naam van gedropte agenten stuurden.



Jo Wolters. (Uit: Dossier Nordpol, Het Englandspiel onder de loep) Bewerking: Red. TZZ

Radio Kootwijk en het Englandspiel. RKwk mei 2018

(uit: Radio Kootwijk biografie van een zendstation, door Cees van der Pluijm) Bewerking Red. TZZ

Het is niet overdreven te zeggen dat Radio Kootwijk een belangrijke rol speelde voor de Duitsers. Via het door hen bezette Lange-en Kortegolfzendstation op de Veluwe werd contact onderhouden met de onderzee (U)boten op de Atlantische oceaan. Ook werden via de korte- en midden golfzenders



propaganda uitzendingen vanuit Radio Kootwijk uitgezonden. In het kader van het zogeheten *Englandspiel*, door de Duitse spionagedienst (de Abwehr) ook wel als *Operation Nordpol* aangeduid, werden vanuit Londen Nederlandse geheime agenten gedropt die informatie moesten doorseinen over de door de bezetter gebruikte infrastructuur

en de toestand in bezet Nederland. De Duitsers hadden echter al in maart 1942 een agent uitgepeild en gevangen genomen en waren in het bezit van zijn radiozender en zijn codeboek. Zo waren ze in staat valse berichten aan de Engelse geheime dienst, de Special Operations Executive (SOE), in het Verenigd Koninkrijk door te geven die zogenaamd van hun eigen agenten afkomstig waren en hun hiermee op het verkeerde been te zetten!

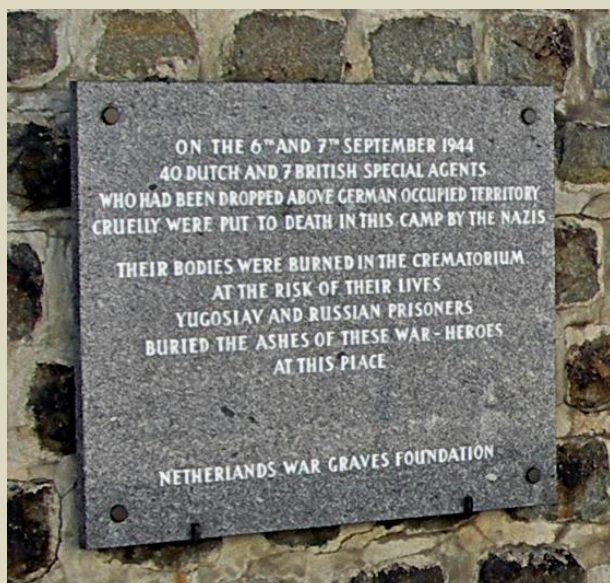
Toen in juni 1942 een Arnhemse verzetsgroep onder leiding van Thijs Taconis (1914), een van de eerste gedropte



parachutisten, de opdracht kreeg het Radiostation Kootwijk op te blazen, formeerden de Duitsers een eigen spionagegroep, die de misleidende informatie naar Londen stuurde dat Radio Kootwijk moeiteloos vernietigd zou kunnen worden wegens geringe bewaking.

Taconis was inmiddels al sinds 9 maart in handen van de Duitsers. Op 9 augustus kwam het bevel de aanslag uit te voeren. Twee dagen later meldde 'de Nederlandse spionagegroep': Aanslag Kootwijk mislukt. Deel van de mannen kwam in nabijheid van zendmasten op landmijnen terecht. Vijf man vermist. "Thijs Taconis en overigen in veiligheid". 'Taconis' werd bedankt door de SOE en hem werd een hoge onderscheiding in het vooruitzicht gesteld.*

De Duitsers lieten de Nederlandse kranten berichten publiceren over de 'mislukte aanslag'. Taconis werd op 6 september 1944, met nog 39 andere geheime agenten, in Mauthausen gefusilleerd.



*Hieronder de recommandatie voor een onderscheiding voor Thijs Taconis

MOST SECRET

PRIVATE THIJS TACONIS - DUTCH ARMY

Recommendation for the award of the Military Medal

Private Thijs TACONIS was landed in HOLLAND by parachute, with a wireless operator, early in November 1941 - since when he has done valuable and notable work both in performing the tasks for which he was originally despatched and in many other ways.

TACONIS has organised and trained 10 groups of saboteurs, each group consisting of an average of 8 men. These groups are situated in various parts of HOLLAND, and active but unobtrusive sabotage of transport and also arson has been and continues to be, undertaken.

At our request TACONIS planned and organised, in June 1942, an attack on the German radio station at KOOTWIJK. There is every reason to suppose that this attack would have been successful had the assault party not come upon land-mines - the presence of which was not suspected - and roused the guard, with resultant failure. TACONIS' organisation has neither been shaken nor endangered in any way by this incident - thus affording proof of the efficient way in which his work has been done.

With the aid of Reception Committees organised locally by TACONIS, 10 deliveries of stores comprising in all 52 containers have been made. The total net weight of these stores exceeds 5 tons and they have been distributed amongst the various sabotage groups and safely hidden.

These same Reception Committees, under the guidance of TACONIS, have at different times received and given safe accommodation to 8 officers and other ranks proceeding to the field, whose chances of safety and the ultimate success of whose work has depended to an important extent on the services thus rendered. In fact, it is due to the assistance in the initial stages of TACONIS and his men that plans for the organisation of resistance groups in HOLLAND have been completed so rapidly.

One of the officers whom TACONIS received was unfortunate enough to suffer severe concussion on landing. He was none the less safely housed, given medical attention and finally, when after a few days he died, buried clandestinely and therefore without danger to our Organisation.

Many other services have been rendered by TACONIS and his helpers in the way of receiving special equipment and messages and passing them through to other agents in the field, and even latterly in obtaining most valuable information in regard to the issue of identity and ration cards in HOLLAND.

Throughout all these months of active and intelligent planning and organization, TACONIS has been in constant danger, the nature and extent of which can only be surmised, but which, by his high degree of courage, resourcefulness and devotion to duty, he has combatted successfully. His work commands the unreserved respect of all who have experience of such activities.

I strongly recommend that TACONIS be awarded the Military Medal.

Clive Lublin
Brigadier.